

Posudok na diplomovú prácu Bc. Aleny Pecháčkovej
Intence umělecké fotografie.

Možnosti a limity Ecovy recepční estetiky na příkladě výstavy „Tak pravil LaChapelle“

Zámerom predkladanej diplomovej práce je zväziť možnosti a limity recepčnej estetiky Umberta Eca. Za týmto účelom autorka aplikuje Ecovu teóriu na tri rôzne interpretácie fotografií Davida LaChapella, vystavených na výstave "Tak pravil LaChapelle". Jednotlivé recepcie týchto fotografií kladie do vzájomného kontrastu, aby tak upozornila na sémantickú "otvorenosť" LaChapellovho diela. Autorka ukazuje, že Ecovu recepčnú estetiku, ktorá je primárne určená pre literárny text, možno aplikovať i na fotografiu, avšak za podmienky, že prehodnotíme Ecom formulovanú "intenciu autora": podľa autorky "právě intence autora přispívá k přiblížení se ke „správné“ neboli „rozumné“ interpretaci vybraných fotografií." (s. 69)

Diplomová práca Bc. Pecháčkovej je uvedená hlavnými atribútmi Lachapellovho sémanticky "otvoreného diela", ako ich predstavuje kurátor a kunthistorik Otto M. Urban. Ďalšia kapitola je venovaná metodológii: autorka zoznamuje čitateľa s recepčnou estetikou a teóriou interpretácie Umberta Eca, ktorú mieni použiť na analýzu možnej recepcie Lachapellovej tvorby. V poslednej kapitole sa autorka pokúša o konfrontáciu troch rôznych recepcií Lachapellových fotografií a o ich interpretáciu v perspektíve Ecovej recepčnej estetiky.

Z hľadiska miery celkovej úspešnosti projektu diplomovej práce kladne hodnotím fakt, že autorka spracovala zvolenú teoretickú problematiku na atypickom príklade, ktorý sa jej podarilo analyzovať z viacerých hľadísk. Rada by som vyzdvihla autorkinu zodpovednosť a systematickosť pri riešení diplomovej práce a tiež jej stručný a prehľadný štýl písania, ktorý čitateľovi uľahčuje orientáciu v zložitej problematike recepcie a jej jednotlivých aspektoch.

V predkladanej diplomovej práci sa však vyskytuje i niekoľko polemických miest. Prvé z nich vidím na s. 68, kde autorka píše, že pokiaľ ide o recepciu fotografií, "v prípade recepční estetiky nelze upozadit intenci autora, která pro literární text není tak důležitá", toto svoje tvrdenie však teoreticky nezdôvodňuje. Z autorkinej argumentácie nie je celkom zrejmé, prečo sa domnieva, že v prípade recepcie výtvarných diel je oboznámenosť s autorským zámerom dôležitejšia než v prípade recepcie literárnych diel. Žiadam preto autorku o vysvetlenie.

Okrem toho, autorkino tvrdenie, že význam umeleckej fotografie určuje predovšetkým autorský zámer sa zdá byť v rozpore s jej tvrdením na s. 63, kde píše, že "Kompozice fotografie *Potopa* nevychází z autora, ani jeho intence." V tejto súvislosti žiadam diplomantku o objasnenie jej chápania intencie autora a jej dôležitosti v procese recepcie umeleckého obrazu.

Ďalším problémom, vyplývajúcim zo snahy aplikovať Ecovu interpretačnú (primárne literárnu) teóriu na obrazy, je mediálny rozdiel medzi literatúrou a fotografiou, ktorý je v diplomovej práci len okrajovo zmienený. Nie je celkom jasné, či autorka vo svojej argumentácii chápe oba výtvary ako umelecké diela (resp. ako umelecké texty), alebo či ich chápe skôr z hľadiska ich mediálnych špecifik, kde môže obraz vystupovať v opozícii k textu (resp. vizuálne v opozícii voči verbálnemu). Keďže sa tento problém v diplomovej práci uspokojivo nerieši, chcem autorku požiadať o odpoveď na danú otázku.

Predkladaná diplomová práca je poznačená i niekoľkými nedostatkami formálneho charakteru. Autorka na viacerých miestach neuvádza Ecov pojem *Encyklopédia* kapitálkou, píše ho ako bežné slovo encyklopédia, čím zaniká terminologické rozlíšenie. V práci sa vyskytuje i niekoľko preklepov (napr. "že je možní" na s. 61, "že by udeřila, **když** přišla v současnosti" na s. 61, "po katastrofě, které ho celý zničí" na s. 56).

Na druhej strane však pozitívne hodnotím fakt, že autorka uvádza svoje zdroje a cituje v súlade s normou. Oceňujem i to, že vo svojej diplomovej práci uvádza len tie teoretické koncepcie, ktoré potrebuje k rozpracovaniu a riešeniu pozorovaných problémov - vďaka tomu si jej práca zachováva funkčný a koherentný charakter.

Diplomovú prácu Bc. Pecháčkovej navrhujem prijať k obhajobe. Navrhujem predbežné hodnotenie známku „2“.

Mgr. Michaela Fišerová, PhD.
EKS, FHS UK, Praha

V Prahe, dňa 27. 7. 2013

